

FRIT DANMARK

Udgivet af en Kreds af Danske

2. Aargang Nr. 7

Oktober 1943

SAMLING MOD NAZISMEN!

Fra den Dag, de tyske Tropper i 1940 besatte vort Land, har Viljen til at yde Modstand mod Nazisterne været levende i det danske Folk. Efterhaanden som den tyske Indflydelse paa Landets Styre tiltog, og Værnemagten i stadig højere Grad søgte at udnytte vore Hjælpe midler i sin Krigsførelses Tjeneste, opstod der i Danmark en Række Bevægelser og Blade, der gav Udtryk for Folkets Modstandsvilje og organiserede den danske Frihedskamp. Denne Virksomhed maatte paa Grund af vore Regeringers og vor Rigsdags Eftergivenhed føres i Strid med Undtagelseslovgivningen, som de fremmede har gennemtvunget.

De Organer, der saaledes har ført an i Kampen mod Tyskerne, har i Arbejdet for det fælles Maal støttet hinanden, naar Lejlighed gaves, men de har ikke — som det er Tilfældet i andre undertrykte Lande — haft nogen fælles Ledelse. Efter den 29. August 1943 er imidlertid Ønskeligheden af et saadant Organ blevet aabenbar, dels fordi vort Folk under de skærpede tyske Forholdsregler ønsker den aktive Kamp ført med endnu større Kraft end hidtil, dels fordi Kampens Vilkaar er blevet saaledes strammet, at den mest effektive Organisation er paakrævet.

I Forstaaelse hermed er

Danmarks Frihedsraad

oprettet og har vedtaget følgende:

1. DANMARKS FRIHEDSRAAD er dannet af Repræsentanter for de danske Bevægelser, der i Fællesskab og i Overensstemmelse med Folkets Ønsker aktivt vil bekæmpe den tyske Besættelsesmagt, indtil Danmark igen er et frit og uafhængigt Land.
2. Raadet har optaget en Repræsentant for De frie Danske i Udlandet, hvis betydningsfulde Arbejde for Danmarks Sag vi i høj Grad anerkender.
3. Raadets Medlemmer afgiver højtideligt Løfte om i Arbejdet for Danmarks Frihed at sætte dette Maal over ethvert Partihensyn og enhver Særinteresse.
4. Raadet vil henvende sig til Folket gennem den frie Presse, hvis Opgave det er at vise de Veje, der fører til Friheden, og — trods vanskelige Arbejds vilkaar — at bringe Befolkningen den ærlige Oplysning, som Tyskerne hindrer Presse og Radio i at udbrede.
5. Raadet arbejder for de demokratiske Idealer og vil bekæmpe ikke alene de ydre Fjender, men ogsaa de danske Nazister, Overløbere og Kapitulanter.
6. Raadets Opgave er at organisere Modstanden mod Tyskerne paa alle Omraader og med alle de Midler, der staar til Folkets Raadighed.

September 1943.

DANMARKS FRIHEDSRAAD

Terningerne er kastede!

Det danske Folk faar nu i fuldt Maal at føle, hvad tysk Magtudfoldelse vil sige: Dødsdomme, Tugthusstraffe for ubetydelige Forseelser, Gidselarrestationer, ustraffet Voldtægt og Kidnapping af Antinazister, Gade- og Husrazziaer, Fehmord og Jødepogromer.

Med hele deres tøjlsløse Umenneskelighed kaster Nazisterne sig over Danmark efter at have lagt den forsonlige Maske, de hidtil har baaret overfor os.

De har hermed forspildt deres sidste Chance for at komme paa Talefod med nogen nationalsindet Dansker. - Terningerne er kastet. Intet Tilbage tog vil være dem muligt.

Vi ved, at den aabne Kamp, der nu foregaar, vil koste os større Ofre end før — at den Gru, Tyskerne spreder, vil ramme langt flere sagesløse Mennesker end før — og maaske spørger nogle: Har vi tabt eller vundet ved denne Skærpelse af Forholdene?

Vi kan svare dem, at Udviklingen var uundgaelig. Erfaringerne fra alle andre besatte Lande viser, at hvad enten de besejredes i Krig eller frivilligt sluttede op i Aksemagternes Geledder blev Resultatet det samme: Nazificering af Samfunds- og Retslivet.

Udplyndring af alle Værdier til Fordel for Tysklands Krigsførelse, Undertrykkelse og Vold. Men vi kan ogsaa direkte svare, at uanset hvor store Ofre vi maa bringe, er den nuværende Tilstand dog en Vinding af uoverskuelig Rækkevidde for vort Land. Saa længe vort eget Styre mere eller mindre godvilligt gik Tyskernes Ærinde og lovfæstede eller tolererede Retskrænkelserne og Udbytningen, følte vi det, som faldt vi i et Baghold.

Det saae Splittelse mellem ægte dansksindede, fordi der trods alt var nogle, der gik ind for Scavenius Indrømmelsespolitik og forsøgte at overbevise andre om, at Indrømmelse, Eftergivenhed, Underkastelse var Vejen frem.

Nu er Luften renset.

Ingen ærlig Dansker: Menigmand, Folkerepræsentant eller Tjenestemand vil længere række Tyskerne en hjælpende Haand.

Med Konge og Rigsdag i Spidsen staar vort Folk i en enig Front mod vore Fjender og Undertrykkere, og den frie Verden faar i Dag utvetydig at se, at vi af hele vort Sind og af vor Evne ønsker at kæmpe for Demokrati, Frihed og Fred.

Ikke alene for vor nationale Samhørighed og vore Chancer i Efterkrigstiden er dette af afgørende Betydning, men det gør ogsaa vor Indsats i Krigen mod Nazismen mere effektiv, fordi Tyskerne nu skal fravriste os alt det, de hidtil har kunnet lure sig til, og fordi den nuværende Tilstand har skabt dem et Bagland, de ikke føler sig trygge i, og hvor de derfor er nødt til at binde større Styrker, som paa denne Maade holdes borte fra de egentlige Kampfronter.

Modstanden mod vore Undertrykkere vil blive skærpet, men den vil ogsaa faa vanskeligere Vilkaar end før. Derfor maa den organiseres med større Kraft og Samarbejde, end det tidligere er sket. Det er en Opgave, der ikke kan løses i Dagens fulde Lys og derfor ikke af Folkets valgte Repræsentanter. Men i Danmarks Frihedsraad har Modstandsbevægelsen faaet sin Generalstab, der vil lede Kampen, indtil Folket atter frit kan vælge sit Styre.

Alle maa vi derfor slutte op om Frihedsraadet, befæste og udbygge dets Indflydelse og følge dets Paroler!

NORSKE RØSTER —

Paa Gerlevmødet uddeltes en Pjece: »Vi kom alligevel«, hvori en Række fremtrædende norske Personligheder blandt De Frie Nordmænd fremkom med Indlæg i den nordiske Debat. — Formanden for Norsk Studentersamfund skrev saaledes: »Vi ønsker at finde vor Plads i et stærkt Sikkerhedssystem - i fast Forbund med Stormagter. Det nordiske Samarbejde kan ikke være mere end et Led i et slikt Sikkerhedssystem, og det er en Forudsætning, at der paa de afgørende Punkter raader fuld Overensstemmelse mellem de Stater, som vil tage Del i Samarbejdet. . . . Norge er frem for alt direkte interesseret i et nært Samarbejde mellem Sovjetunionen og Vestmagterne«.

Formanden i den norske Faglige Landsorganisation, Konrad Nordahl, skriver: »Det, som man savner mest under Okkupationen af Danmark, er en stærk og kompromisløs Tone fra Dansk Arbejderbevægelse!«

Den simple Røst, der oplæser Radioavisens nazistiske Kommentar, tilhører Faglærer, cand. phil. P. Bjørnvad — og det er ganske rigtigt Tandrup, der har forfattet de mærkelige Udgydelser, hvormed man søger at »vinde« det danske Folk.

**Giv »Frit Danmark« videre,
saa snart De har læst det.**

Men forsigtigt!

JØDERNE

Det er, som Nazisternes seneste Skændselsgerning, Jødeforfølgelsen, har nedbrudt de sidste svage Diger, der mærkeligt nok enkelte Steder endnu dæmmede op for den Strøm af Harme, der i Dag har sprængt sig frit Løb gennem alle Befolkningslag. Forfølgelsen af Jøderne har ramt Danskerne paa det ømmeste Punkt i deres Retsbevidsthed, endog den altfor tolerante, den passive, den lunkne føler denne Gemenhed og krymper sig derved. »Det værste, de endnu har begaaet,« siger Folk og giver ofte i samme Aandedræt Udtryk for Forbavelse over, at »Tyskerne virkelig vover dette«. Forbavelsen kan vi ikke deltage i, dertil har vi for onde Erfaringer med denne Magt, der uden Varsel overfalder en fredelig Nabostat, som udplyndrer vort Land, nedbryder vore Love, skyder vore Borgere, tager Kongen til Fange og internerer vore Soldater — af dem venter vi os ikke bedre end Raceforfølgelse. Vi vidste jo desuden ogsaa, at denne Form for Raahed har hørt til det tredje Riges Specialiteter, fra 1933 har det været en Art national Krampe, som Hitler med visse Mellemrum paaførte sit Rige, en Slags Chokbehandling, som skulde fremme det tyske Folks Styrke og Sundhed. Ganske vist har vi den tyske Førers Ord for, at Nazismen skulde holdes indenfor hans Riges Grænser, den var ikke beregnet til Eksport, forsikrede han, men da det kom til Stykket, kunde han alligevel ikke modstaa Fristelsen til at forbedre de besatte Lande gennem sine velprøvede Metoder. Alle Steder, hvor Tyskerne spiller Herrer, indvarsles før eller senere Jagten paa Jøderne — at Jagten ogsaa gik ind i Danmark, kan ikke forundre. Men det kan spænde vort Had og sammensvejselse vor Front ...

Tyskerne maa ikke tro, at hverken Hjemsendelse af Soldater eller pro forma-Ophævelse af Undtagelsestilstanden vil kunne dæmpe den Bølge af Harme, som denne Skændselsgerning har affødt. Der er Mennesker, som i Bitterhed erklærer, at »havde vi holdt os i Skindet med al den Sabotage«, eller »havde man bøjet sig for det tyske Krav og dannet en Regering, saa havde vi undgaaet, at dette havde ramt Jøderne«. Vi vil ikke forarges over dem, der i Sorg og Græmmelse retter disse Bebrejdelser mod dem, der handler som aktive Patriotter og dem, der denne Gang har sagt Nej, — men enige med disse forbitrede er vi ikke: Danmark er et Land i Kamp, og vi kan ikke opgive denne Kamp, der gælder vor Frihed og vor Fremtid — vi kan ikke opgive den for noget som helst, end ikke for at frelse en Gruppe Landsmænd fra den frygtelige Skæbne, som er blevet 1600 danske Jøder til Del. Man vil maaske svare, at det kan vi sagtens sige, vi, der ikke selv er Jøder, og som ikke har jødisk Slægt — det er jo ikke os, der betaler! Men siger man saadan, overser man, at talrige danske Frihedskæmpere allerede har maattet lide haarde Straffe, nogle endog Døden for Danmarks Sag, og at alle vi, der i Dag fortsat fører Frihedskampen mod Besættelsesmagten, sætter dog hver Time Livet paa Spil og beviser dermed, at for os findes der intet højere end Fædrelandets Gavn. Det er dette, som giver os Lov til at stille Danmarks Frihedskamp over alt andet, — ogsaa over de enkelte Skæbne, den være sig nok saa grusom og nok saa uretfærdig.

Vi maa alle gøre os klart, at hvad enten vi billiger det eller ej, ruller Krigen mod Nazisterne videre her i Landet, og havde det legale Danmark end bøjet sig for Tyskernes Trusler, saa havde det illegale aldrig gjort det. Ingen Regering vilde have kunnet hindre, at Sabotagen fortsat havde svækket og plaget Besættelsesmagten, der formentlig atter havde fremsat Trusler, som skulde tvinge os til nye Ydmygelser. Kampen raser, og Kampen kræver sine Ofre. — Side om Side med Jøderne blev 143 danske Kommunistere deporteret til Koncentrationslejren Stutthof ved Danzig, — Og ingen ved, hvem der bliver de næste ...

I en Radioudsendelse fra London forleden kommenterede Christmas Møller paa Baggrund af den officielle Meddelelse i dansk Radio, som paa daværende Tidspunkt var den eneste Viden, han sad inde med, Tyskernes Forfølgelse af danske Jøder, »Vi ved ikke, hvad Ordet »udskille« dækker,« sagde han, »men jeg ved helt sikkert, at Begrundelsen for at give Særbestemmelser for Jøderne i Danmark er en eneste dundrende Løgn ... Og Tyskerne skal vide, at naar de nu behandler danske Statsborgere paa denne Maade, saa rammer de hele Folket. Thi Jøderne i Danmark har altid været trofaste loyale Borgere og hørt til i Landet paa samme Vis som alle andre. Karakteristisk for Tyskerne er ogsaa, at de kombinerer Soldaternes Frigivelse med Jødeforfølgelsernes Iværksættelse. Dette klodsede og gemene Forsøg paa at føre det danske Folk bag Lyset vil ikke lykkes, og ingen dansk Soldat ønsker sin Frigivelse betalt med Medborgeres Ulykke og Forfølgelse. Det vilde være urigtigt at sige andet, end at ens Hjerte krymper sig ved Tanken om den Uret og Lidelse, danske Borgere skal gennemgaa.« Christmas Møller fortsatte med at fastslaa, at denne ny Skændselsdaad i Danmark maa vise alle, at der nu ingen Vej er

tilbage: »Kun Nazisternes og Prøjseriets fuldstændige Udryddelse kan skabe et bedre Europa og en bedre Verden. Og slipper nogle lidt billigere, vil det kun sige, at andre, der har samme Ret til at leve som vi, skal lide saa meget desto mere.«

Disse Ord er sande. Kampen mod Tyskerne har draget os ind i de kæmpende Nationers store Fællesskab, hvor man er baaret ud over Hensynet til sig selv og løftet op til Ansvar for et Hele, som betyder Verdens Frelse fra Barbariet. Vi er medansvarlige for Krigens Afslutning, og hverken vort praktiske eller vort moralske Ansvar tør vi tage let.

Vi kunde ikke bøje os for de tyske Trusler, da Jødernes Velfærd paa Spil. Vi kan heller ikke bøje os nu i Dag, hvor haarde Straffe og Sandsynligheden for at blive ført til Tyskland hænger over vore Hoveder, hvis vi hjælper vore jødiske Landsmænd. Vi har hjulpet dem, og vi vil vedblive at hjælpe dem med alle Midler, der staar til vor Raadighed. Begivenhederne Natten mellem 1. og 2. Oktober er for os blevet en Del af Danmarks Skæbne, og svigter vi Jøderne i deres Lidelses Time, svigter vi vort Fædreland.

Sabotagen og det danske Folk

I et af sine tre Foredrag om Sabotage sagde ORSagfører Krenchel: »Lad os danne en ny Organisation med den Opgave at bekæmpe Sabotagen«. Den 29. September meddeltes det offentligt, at hans Parole var blevet fulgt, Organisationen var dannet — som en Afdeling af Schalburgkorpset! Hr. Krenchels Oprædens sande Karakter kunde ikke være belyst paa en mere slaaende Maade. Alligevel skal vi noget mere indgaaende beskæftige os med hans Propaganda, dersom den trods alt skulde have gjort Indtryk paa visse oprigtige, men kortsynede Landsmænd.

Det, der i Tyskernes Øjne gjorde Krenchel til et værdifuldt Aktiv, var for det første, at han optraadtes som en »god Dansker«, der uden Blusel tog Kongen til Indtægt og endog »turde« sige Tyskerne nogle borgerlige Ord, for det andet, at hans ærværdige Titel som Overretssagfører forlænte ham med et Skar af Tilforladelighed og Besindighed. Nogle Ord om Personen Krenchel vil være tilstrækkeligt til at afsløre, at begge disse tilsyneladende Fortrin er illusoriske. Han har — som Nazisternes øvrige Medløbere — altid været en Outsider, afsporet i mere end een Henseende. Med et lige stort Maal af Fanatisme og Forvirring har han i Aarenes Løb bekæmpet Krig, Alkohol og Kristendom uden dog nogensinde at opnaa andet end at vække en kortvarig Opsigt. Paa Grund af svigtende Dømmekraft ogsaa paa det økonomiske Omraade blev han for en Række Aar siden umyndiggjort i formueretlig Henseende. Han blev udelukket af en lang Række Ungdoms- og Sportsorganisationer. Politisk tilhørte han oprindeligt det Radikale Venstre, men efter Besættelsen kastede han sig i Nazisternes Arme og deltog blandt andet i Undervisningen paa det tyske Institut paa Østre Alle. Som Eksempel paa hans Begrebsforvirring skal nævnes, at han i Protest forlod dette Institut, da Tyskerne havde taget vore 6 Torpedobaade i 1942, men nu, da de stjal hele vor militære Udrustning, meldte han sig atter til deres Fane! Ligesaa betegnende er det, at denne gamle Anti-Krigsmand nu optræder Haand i Haand med Nazisterne, der har Vold og Krig som Program — for at mane Sabotagen i Jorden, hvis Formaal det er at svække Krigsproduktionen. — Krenchel hævder ikke at have faaet en Øre for Offentliggørelsen af sine Foredrag — men glemmer at fortælle, at han ihvertfald har prøvet at faa det, idet han efter den første Artikel henvendte sig om Honorar paa POLITIKEN. Man afviste ham under Henvielse til, at Offentliggørelsen var paabudt af den tyske Censur. I dennes Meddelelse til Bladene den 13.-9 hedder det ordret: »PRIVAT FOR REDAKTIONERNE. FORTROLIGT. Nedenstaaende Gengivelse af Overretssagfører Krenchels Udtalelser i Radion Søndag om Sabotage udsendes herved gennem RB. De skal (!) offentliggøres i samtlige Dagblade, maa (!) ikke deles og skal (!) fremkomme i det først mulige Nummer af Bladene, CENSUREN«.

Det er altsaa ikke en besindig dansksindet Mand, der talt, men et afsporet og forvirret Individ, der søger at slaa Mønt af Konjunkturerne. Forskræmt af nogle isøvrigt temmelig taabelige Trusler har han nu søgt Beskyttelse hos sine »Foresatte«, idet 4 SS-Mænd bevogter ham Dagen igennem.

Men alt dette vilde være af mindre Betydning, hvis Hr. Krenchel for en Gangs Skyld nu havde noget vægtigt at sige os. En Gennemgang af hans Argumenter vil vise at dette ikke er Tilfældet.

Lad os se paa hans Paastande een for een. For det første hævder han, at Sabotagen ødelægger vort Produktionsapparat, hvilket vil skade os selv, naar Krigen er forbi. Vi maa alle beklage den Ødelæggelse af danske Maskiner, som er Sabotagens uundgaaelige Følger. Men hvis vi ikke, bl. a. ved Sabotage viser vor Vilje til selv at føre Kampen mod Tyskerne,

vil de Allierede med Rette betragte os som Fjendeland med de Følger, dette faar i Efterkrigstiden. Et intakt Produktionsapparat vilde være os til liden Nytte, saafremt vi ikke kunde faa Næringsmidler og Raastoftildelinger fra de sejrende Allierede. Den danske Modstandsbevægelse er ikke et Led i den engelske Krigsførelse, men i den danske, den iværksættes paa dansk Initiativ og kun af danske. Den tilsigter en Svækkelse af Tysklands Kamp og dermed en Forkortelse af Krigen.

Krenchels næste Argument er, at vore Leverancer intet betyder for Tysklands Krigsførelse. I sit sidste Foredrag pegede han selv paa det mærkelige i, at Besættelsesmagten gør sig saa store Anstrengelser for at hindre Sabotagen. Men, sagde han, det maa overlades til Tyskerne selv at svare paa dette, og i næste Aandedræt tilføjede han, at de sikkert vilde sige, at Sabotagen var en fjendtlig Handling, vendt imod Værnemagten, og derfor maatte den bekæmpes. Altsaa en Indrømmelse af, at det faktisk er Værnemagten, Sabotagen rammer!

Sabotagen rammer uskyldige, der ikke har arbejdet eller kun arbejdet lidt for Tyskerne, siger Krenchel. Som Eksempel nævner han Tybrings elektrokemiske Krystalindustri. Indehaveren har selv sagt ham, at han ikke leverer noget til Krigsbrug. Men det er ikke rigtigt; ifølge paalidelige Oplysninger fremstiller Tybring en Lyddetektor til Opsporing af Undervandsbaade, et sjældent og værdifuldt Krigsapparat. Han sælger det ikke direkte, men gennem Handelsfirmaet UNITAS. Paa samme Maade forholder det sig med andre Firmaers Erklæringer om, at de ikke handler med Tyskerne. Det virkelige Forhold er, at de enten sælger gennem danske Handelsfirmaer, eller fremstiller Halvfabrikata, som færdigbehandles af andre danske Fabrikker.

Vi faar nødvendige Varer til Gengæld for det, vi leverer, er næste Paastand. Som et Eksempel nævnes, at en Skotøjsfabrikant eksporterer Sko for at kunne importere en vis Garvesyre. Men har Krenchel da ikke forstaaet, at andre undertrykte Lande har spændt Livremmen adskilligt mere ind end vi, og at oprigtigt fædrelandskærlige Danske hellere vil undvære Garvesyre og meget andet end se deres Land hjælpe Nazisterne?

Sabotørerne er hensynsløse og udsætter Landsmænd for Fare, hvor mange kunde ikke være blevet dræbt ved Eksplosionerne! jamrer den veltalende Overretssagfører. Men vi andre har saa megen Realitetssans, at vi fæstner os mere ved de talrige uskyldige Medborgere, der faktisk er blevet myrdet og mishandlet af Værnemagten, end ved de Ofre, Sabotagen ikke har kostet.

Og endelig hævder Krenchel, at Sabotagen ikke hindrer Bombeangreb. Se f. Eks. Holland og Belgien, hvor der er store Angreb trods Sabotage. Vi kan svare, at Sabotagen i Danmark efter sagkyndig Udtalelse er mere effektiv end i de nævnte Lande, og dette kan meget vel være en medvirkende Aarsag til, at saa faa engelske Bomber er faldet over vore Omraader. Altsaa atter et Korthus, der maatte styrte sammen for Germanens Lærling.

En koldsindig Gennemgang af Krenchels Propaganda viser altsaa, hvor hvor naive, kortsynede og forfalskede hans Argumenter er, — som de maa blive det, naar man skal tale Nazismens Sag. Men derfor skal man ikke forsværge, at de kan gøre Indtryk paa Folk, der enten ikke kan tænke selvstændigt eller ikke kommer i Besiddelse af de faktiske Oplysninger, som slaar Grunden væk under ogsaa denne tyske Agitation. Af Hensyn til disse svage Sjæle er det vigtigere end nogensinde, at den frie Presse vinder saa stor Udbredelse i Befolkningen som overhovedet muligt, saa den Gift, Radio og Dagspressen for Øjeblikket tvinges til at sprede i det danske Folkelegeme, kan neutraliseres. Det skal ikke lykkes v. Hanneken med disse Smigretoner at svække det danske Sammenhold.

Men i eet har Krenchel trods alt Ret: baade Sabotage og Untagelsestilstand rammer en Mængde Mennesker økonomisk. Den Byrde, de herved kommer til at bære, er alles og bør bæres af alle. De offentlige Myndigheder kan gennem den sociale Forsorg gøre meget for at hjælpe ved at lade alt for stive Regler og Begrænsninger slumre. Men ogsaa alle vi andre bør — ikke alene af vor Overflod, men ogsaa af vore Fornødenheder — gøre, hvad vi kan, for at støtte Frihedskampens Ofre. Det er vor Krigs Samaritergerming.

Svaret paa Krenchels Propaganda maa være, at vi ikke svækker, men styrker Modstanden mod Tyskerne, og at alle de, der ikke direkte deltager i Frihedskampen, hjælper dens Ofre og Soldater.

Fortæl ikke nogen, hvem der gav Dem »Frit Danmark«, men giv Bladet videre til andre, naar De selv har læst det!

DANMARKS FRIHEDSRAAD har udsendt følgende:

DANMARKS FRIHEDSRAAD udtaler sin skarpeste Fordømmelse af de Pogromer, Tyskerne har iværksat overfor Jøderne i vort Land. I det danske Folk danner Jøderne ikke nogen Særklasse, men er Landsmænd i fuldtud samme Forstand som alle andre Danske.

Ved Iværksættelse af Jødepogromer har Tyskerne fuldbyrdet deres systematiske Nedbrydning af dansk Retsorden; dermed maa enhver Forbindelse mellem dansk og tysk Gerning være afbrudt. I Konsekvens heraf opfordrer vi ethvert Medlem af dansk Administration og Politi til at afvise alt Samarbejde med Tyskerne og enhver dansk Erhvervsdrivende til at nægte, forsinke eller forringe alle Leverancer til Besættelsesmagten.

Raadet konstaterer, at Tyskerne efter Sædvane har beskyldt Jøderne for at være Sabotagens og Urolighedernes Bagmænd, men ikke har forstaaet at føre et eneste Bevis for denne Paastands Rigtighed. Som danske ved vi, at hele Befolkningen staar bag Modstanden mod de tyske Undertrykkere.

Raadet opfordrer den danske Befolkning til paa alle Maader at støtte de jødiske Medborgere, der endnu ikke maatte være undsluppet til Udlandet.

Enhver Dansker, der er Tyskerne behjælpelige i deres Mennekejagt, er en Landsforræder og vil blive straffet som saadan, naar Tyskland er besejret.

Folk, der intet har lært

Den 2. September, altsaa faa Dage efter det nazistiske Voldskup, udsendte Formanden for det socialdemokratiske Parti, fhv. Krigsminister Alsing Andersen, en Skrivelse til Socialdemokratiets Hovedbestyrelse, Rigsdagsgruppe, de Samvirkendes Fagforbunds Forretningsudvalg m. fl., hvori han under Indtryk af den Terrorbølge, som gik over Landet, ønsker at »orientere« Modtagerne, d.v.s. hele Socialdemokratiets Medlemsstab og de mere end 500.000 fagorganiserede Arbejdere om den politiske Situation og de socialdemokratiske Lederes Stilling hertil.

Af Pladshensyn kan vi desværre ikke in extenso gengive dette Brev, som for bestandig vil bevare sin Plads blandt disse Aars Dokumenter som et Vidnesbyrd om, hvor totalt Selopgivelsens Aand havde bemægtiget sig Lederne af Landets største Parti, og vel ogsaa som en Forklaring paa, hvorfor Socialdemokratiets politiske og faglige Ledere overhovedet ikke blev Ofre for de tyske Overgreb i denne Omgang. Erfaringerne fra andre Land skulde dog ellers have sagt Alsing Andersen, at ligegyldigt hvor meget man giver efter for Nazisterne, før eller senere besvarer de udvist Eftergivenhed og Underkastelse med brutal og hensynsløs Forfølgelse. Den socialdemokratiske Bevægelse i Tyskland og Frankrig er tragiske Eksempler herpaa.

Hr. Alsing Andersen fortæller i sit Brev indledningsvis, at Socialdemokratiets Politik siden 9. April 1940 har været »at gaa ind en Politik, der kunde skaane Befolkningen for de Lidelser og Prøvelser, som en anden politisk Linje uundvigelig maatte medføre«, og han forsøger at undskylde denne Eftergivenhedspolitik med, at »de Vælgere, der har vist os Tillid, særlig kunde blive udsat ved en anden Politik«. Han erklærer dernæst, at denne Politik »kunde være fortsat lige til Krigen Slutning til Gavn for det danske Saufund«, men: »denne Vej er blevet undermineret af Christmas Møllers Agitation i Radioen i Forbindelse med den Koalition af Chauvinister og Kommuniste, der ansvarsløst og skjult har søgt at mistænkeliggøre Samarbejdets Maal og Midler og fremkalde en anden Mentalitet i Befolkningen«, og han slutter: »derfor er Ansvaret deres for den Situation, som nu er opstaaet, og de skal fastholdes paa deres Ansvar for, at det inden Krigen sluttede kom dertil, hvor vi nu befinder os«.

Nærmere kan man vanskeligt komme de nazistiske Kommentarer i den tyskdirigerede Radio. Det er som talt ud af Dr. Gøbbels Mund.

Og dette er, hvad den øverste Ledelse for Landets største politiske Parti har at sige sine Hundrederusinder af Medlemmer i den alvorligste Situation, vort Land nogensinde har oplevet. Ikke et Ord om de tallose tysk-nazistiske Overgreb og Provokationer, som var den direkte Aarsag til Untagelsestilstanden, hele Skylden væltet over paa det danske Folk.

Hr. Alsing Andersen og hans Medledere indenfor Socialdemokratiet har altsaa intet forstaaet og lært lært af den Modstandsbevægelse, som i August gik over Landet, og af de vældige Folkestrejker i Esbjerg, Odense, Aalborg, Aarhus og en lang Række andre Byer. Han har ikke som Regeringen, der dog indsaa sin Magtesløshed og gav op, begrebet, at denne Modstandsbevægelse var Udtryk for

det danske Folks Utilfredshed med denne Eftergivenhedspolitik, som Hr. Alsing Andersen sætter saa højt, og en Tilkendegivelse af, at eftersom Regeringen ikke vilde eller evnede at sætte Bom for Tyskernes Provokationer og Overgreb, saa tog Folket selv Sagen i sin Haand.

Det var ikke kun »ansvarløse Chauvinister og Kommuniste«, der protesterede, det var hele Folket. Overalt viste Hr. Alsing Andersens Repræsentanter sig ude af Stand til at dæmme op for Bevægelsen. Ingen demagogisk Argumenteren kunde besværges Vreden. I Demonstrationerne og Strejkerne deltog Hundreder tusinder af socialdemokratiske Vælgerforeningsmedlemmer, mange Steder var de endog de ledende. De vil have vanskeligt ved at forstaa, at deres oprigtige Harm og deres Had til de nazistiske Undertrykkere nu skal gøres til en Forbrydelse, som de skal tage Afstand fra.

Indenfor alle Kredse af det danske Folk, som kæmper for sin Frihed, vil man beklage, at et saadant Dokument har kunnet fremkomme, og vi kan ikke andet end stemple det som et Bagholdsangreb mod det kæmpende Danmark, ført af Mænd, som ifølge deres hele Position havde haft Pligt til ikke alene at slutte op i Kampen, men at stille sig i Spidsen for deres Hundreder tusinder af kampberedte og utaalmodige Medlemmer.

Højesterets Præsident

Troels G. Jørgensens Navn er i den senere Tid ofte dukket op ved Talen om en ny Regeringsdannelse. Der kan derfor være af Anledning til at se nærmere paa Personen og hans Virksomhed under Besættelsen.

Han er født i 1874, Søn af den uforfærdede danske Sønderjyde A. D. Jørgensen, og har i Kraft af sin store Energi og en stærkt formelt betonet juridisk Begavelse haft et hurtigt Avancement, indtil han i 1936 blev Højesterets Præsident efter at være blevet foretrukket fremfor Højesteretsdommer Topsøe-Jensen.

Snart efter at han saaledes ved Erhvervelsen af Stillingen som Danmarks første Jurist havde faaet Magt, kastede han sig ind i voldsomme Polemiker mod Justitsminister Steincke i Anledning af dennes Reformarbejder. I denne Periode saas han ofte paa Amalienborg, hvor han søgte at paavirke Hans Majestæt.

Kort efter Besættelsen af Danmark gjorde han sig atter bemærket ved lydeligt at udtale sig om den norske Højesterets Tilbageværen som Protest, hvilket han fandt taabeligt, baade moralsk og juridisk. Og siden har han Gang paa Gang vist sig som Tyskernes haandgangne Mand, Hans Standpunkt er kort fortalt, at naar Tyskerne ved Besættelsen har taget Magten i Danmark, har Landet at indordne sig herunder i fuldeste Omfang. De, der kender ham, forstaa let, hvordan Manden er kommet til denne Opfattelse. Han har altid levet udenfor det virkelige Liv og har betragtet alle Livets Forhold som »Sager«. Desuden er han grebet af en altoverskyggende Kommunistskræk, hvorfor han for Alvor betragter det tyske Felttog i Øst som et Korstog.

Have han nu holdt sig indenfor Rækkevidden af sit Dommerembede, havde hele hans Indstilling været af underordnet Betydning. Men det gjorde han ikke. Kort Tid efter den ulovlige Arrestation af Kommunisterne i Juni 1941 blev som bekendt Thune Jacobsen Harald Petersens Efterfølger, som Justitsminister. Sammen med T. G. Jørgensen udarbejdede han et Udkast til en Lov, hvorefter Rigsdagen vilde faa Ansvaret for den grundlovsstridige Ophævelse af Kommunistisk Parti m. v., og da Forslaget mødte stærk Modvilje i Samarbejdsudvalget, hvor man fandt det rettere at unddrage disse Forholdsregler et lovligt Skær ved at lade dem gennemføres uden tysk Pres uden Lovhjemmel, lod Thune Jacobsen sin juridiske Bagmand møde for Samarbejdsudvalget; dette bøjede sig som bekendt for de Argumenter, Præsidenten for Landets højeste Domstol fremførte om, at Forslaget ikke var i Strid med Grundloven. Umiddelbart efter Kommunistslovens Vedtagelse den 22. August 1941 indbragte den arresterede kommunistiske Rigsdagsmand Spørgsmaalet om Lovligheden af Arrestationen for Byretten, der den 26. August 1941 godkendte den. Kendelsen blev omgaaende indbragt for Højesteret, hvor Troels G. Jørgensen afviste Ønsket om at beskikke den dømte en Forsvarer, ligesom det blev nægtet ham at give personligt Møde i Kæremaalsudvalget. Endnu inden Kæremaalsudvalget d. 8. September havde stadfæstet Byrettens Kendelse, indsendte Troels G. Jørgensen den Redegørelse, han havde afgivet til Samarbejdsudvalget, til »Juristen«, hvor den fremkom den 1. September under Titlen: »Dansk Lov mod Kommunisterne«.

Saa snart den øvrige Højesteret havde gjort sig bekendt med denne famøse Artikel, indkaldte de Præsidenten til et Møde, hvor de een efter een fordømte dels, at han havde udtalt sig om juridisk-politiske Spørgsmaal, dels at han havde udtalt sig i en Artikel om et Spørgsmaal, der var indbragt for Retten, idet Artik-

len maatte opfattes som Rettens Mening om Sagen. Troels G. J. nægtede at diskutere Spørgsmaalet, men blev tvunget til at høre samtlige Dommeres Indlæg, hvoraf de fire skal have været overordentlig skarpe. Desværre havde Retten ikke det fornødne Mod til offentligt at fordømme Artiklens Fremkomst og Indhold.

I Tillæg til Retsplejeloven af 30. Maj 1941 fastlægges Myndighed for Højesteret til at henvise en Sag til »særlig Behandling«, det vil sige, at Landsretsbehandling og Medvirken af Nævninger bortfalder, saaledes at Sagen kun behandles ved Byretten med Appel til Højesterets Kæremaalsudvalg. Denne Rettens Myndighed tilegnede Præsidenten sig i Praxis, saaledes at enhver Borger i Landet var udsat for at blive dømt for »kommunistisk Virksomhed« (et Begreb, der som bekendt efter nazistisk Mønster har en meget bred Betydning), naar blot Landets Justitsminister, T. G. Jørgensen og Arthur Andersen var enige om det.

Da la Cour-Sagen kom for Højesteret, opdagede T. G. Jørgensen, at la Cour — skønt anklaget for landskadelig Propaganda — havde beholdt sit Lektorat i den danske Statsskole. Han mobiliserede al sin Magt og fik virkelig gennemtruffet en Afskedigelse, begrundet i de Forhold la Cour var anklaget for, og — stik imod al dansk Retssædvane — forinden Sagen var endelig afgjort af Højesteret.

Under Besættelsen har Troels Jørgensen i stigende Grad plejet Rand med Nazisten, LRSagfører Reitzel-Nielsen. Han har efter alt at dømme haft en Finger med i Spillet, da Reitzel-Nielsen i April 1941 rejste til Tyskland for uden Mandat at indmelde Danmarks Turister i det paa tysk Initiativ stiftede »Internationale Retskammere, og man aner ogsaa hans Medvirken, da Udenrigs- og Justitsministeriet senere forbad den Generalforsamling i »Juristforbundet«, som Forbundets Medlemmer havde indvarslet for at gøre op med deres nazistiske Formand og hans Hjælpere.

I den sidste Tid har Troels G. Jørgensen som bekendt været paa Stikkerne for at faa skabt en ny dansk Regering. Den 15. September skrev han — efter Konference med Reitzel-Nielsen og Nazisten Dr. jur. Popp Madsen, en Redegørelse for sine Synspunkter, som han gennem Kronprinsen tilstillede Kongen. Denne tilkaldte den 16. Scavenius, der tilrødte Hans Majestæt at udnævne en Embedsmandsregering, men Repræsentanter for de samarbejdende Partier frarådte samme Aften Kongen at medvirke til Udnævnelse af nogen Form for Ministerium. Retsstatsmanden Oluf Petersen var forøvrigt den, der var mest stemt for at bøje af, men han blev bragt til Fornuft!

Troels G. Jørgensen fik ikke noget Svar fra Hans Majestæt, men denne lod tilskrive Direktør Svenningens, at »Allerhøjstamme kan meddele, at han kun agter at handle i Overensstemmelse med Rigsdagen.«

— Nu var imidlertid Maalet fuldt for Højesterets øvrige Medlemmer, der iøvrigt gennem deres hidtige Slaphed har Medansvaret for, at Præsidenten har kunnet boltre sig, som han havde Lyst. Den 25. September samledes Rettens 12 Medlemmer og vedtog en enstemmig Protest mod Troels G. Jørgensens Henvendelse til Kongemagten, som de forklarede var sket uden Rettens Medvirken og Vidende.

Imidlertid maa man ikke vente, at Troels G. Jørgensen lader sig aflede fra sin landsskadelige Optræden. Han kan fortsat ikke følge Grundlovens Bestemmelser om den lovgivende, den udøvende og den dømmende Myndigheds Adskillelse, men prøver bag Kulisserne at føre sin egen Politik med Støtte af sine nazistiske juridiske Kolleger, Direktør Svenningens, Udenrigsministeriet, og en Række ledende Erhvervsmand. Han vil være at finde som juridisk Bagmand for de Elementer, der paa Trods af Kongens, Rigsdags og Befolknings Modstand søger at ikklæde ethvert tysk Overgreb et Skin af Lovlighed.

Generaldirektør Korst

Under Forhandlingerne angaaende de kommende Jødefølgeser for nogen Tid siden, undlod Generaldirektør Korst at meddele sine Embedsmænd om disse Forhandlinger. Da man bebrejdede ham det, svarede han, at han troede, at han ikke havde Lov at meddele derom, før Begivenheden var en Kendsgerning!

Saa loyal er Hr. Korst — overfor Tyskerne. Han udleverede derved en af sine jødiske Embedsmænd, men prøvede at undskylde sig med, at han ikke anede, ut der var Jøder i Departementet, skønt Hr. Korst for et Aars Tid siden lod en af de paagældende »springe forbi« alene fordi han var Jøde! Harmen blandt hans Embedsmænd er saa voldsom, at en af Embedsmændene forleden fik Tilslutning, da han sagde: »Hvis man ikke i Forvejen havde et særdeles passende dansk Ord paa 4 Bogstaver, som begynder med L og ender med T, vilde det fremtidig hedde en »Korst«!

